

Intelektu sutrikimų turintys vaikai

Ar tikrai jų poreikiai yra kitokie?

Kas yra intelekto sutrikimas (proto negalia), kaip jis atsiranda?

- ❖ Gimstant (genetika, infekcija)
- ❖ Trauma (gimimo metu ar vėliau)
- ❖ Liga

Intelektinio sutrikimas – pasireiškiantis pažintinės veiklos, kalbinių, motorinių gebėjimų pažeidimais, taip pat adaptyvaus elgesio sutrikimu. Asmenims būdingas adaptyvaus elgesio sutrikimas bent keliose iš nurodytų sričių: komunikacija, savitvarka, buities, socialiniai, sveikatos ir saugumo įgūdžiai, laisvalaikio leidimas, savireguliacija ir veiklos organizacija, akademinų žinių taikymas kasdieniniame gyvenime.

Kokia statistika Lietuvoje ir pasaulyje?

Apie 10 proc vaikų gali turėti įvairių raidos sutrikimų (diagnozuota LT apie 70.000)

TAČIAU – kuo skiriasi SUP, raidos sutrikimai ir intelekto sutrikimai (negalia)?

Spec ugdymo įstaigose – apie 4.000 vaikų – iš jų..? Kiek su IQ sunkumais?

Kaip klasifikuojami intelekto sutrikimai?

Nežymus intelekto sutrikimas	Intelektinio koeficiento (toliau –IQ) intervalas 50-69
Vidutinis intelekto sutrikimas	IQ intervalas 35-49
Žymus intelekto sutrikimas	IQ intervalas 20-34
Labai žymus intelekto sutrikimas	IQ žemesnis nei 20
Nepatikslintas intelekto sutrikimas	Kai yra aiškus protinis atsilikimas, tačiau turimos informacijos nepakanka, kad asmenį būtų galima priskirti vienam iš anksčiau nurodytų sutrikimų.

Pagrindinės sritys, kuriose GALI kilti sunkumų

Kognityviniai gebėjimai (atmintis)

Kalba (jos raiška)

Fiziniai iššūkiai

Emociniai aspektai

Ką reiškia darbas klasėje ar grupėje, kurioje yra vaikų, turinčių IQ sutrikimų?

1. Naudokite mokinio gebėjimus atitinkančią mokomąją medžiagą. Ji turi būti aiški, suprantama, konkreti, vaizdi.
2. Naudokite specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams pritaikytus vadovėlius, specialiąsias mokymo priemones.
3. Naudokite daug įvairių vaizdinių priemonių, ypač natūralių daiktų. Aplinkai pažinti įtraukite kuo daugiau pojūčių.
4. Mokykite stebėti daiktus, objektus, juos lyginti, rasti panašias savybes, skirtumus, padėkite išskirti pagrindinius dalykus.
5. Siekite naują medžiagą su įgytais mokėjimais, įgūdžiais.
6. Reikalaukite išmokti tik būtiniausias teorines žinias. Visą mokomąją medžiagą siekite su praktika.
7. Išsiaiškinkite, ar mokinys supranta visus skaitomo teksto žodžius.
8. Įsitikinkite, ar mokinys suprato užduotį, klausimą.

- Visada pateikite užduoties atlikimo pavyzdį.
- Padėkite mokiniui pradėti užduotį, kad įsitikintumėte, ar jis suprato, ką reikės daryti.
- Mokykite surasti atsakymą į klausimą vadovėlyje.
- Suteikite galimybę klasėje atsakyti į nesudėtingus klausimus.
- Mokykite naudotis daugybės, matų lentelėmis, taisyklių kortelėmis, atmintinėmis.
- Nuolat kartokite, grįžkite prie ankstesnės informacijos.
- Kaitaliokite veiklos rūšis: rašymo, skaitymo užduotis keiskite praktine konstravimo, modeliavimo, stebėjimo veikla.
- Leiskite naudotis lentelėmis, atmintinėmis rašant savarankiškus ir kontrolinius darbus.
- Mokykite planuoti savo veiklą, tik atlikus vieną užduotį imtis kitos, užbaigti užduotį, pasitikrinti klaidas.
- Padrąsinkite mokinį veikti savarankiškai.
- Pastebėkite ir skatinkite už menkiausią pažangą.

Potencialas ir galimybės - priklauso nuo mūsų, o ne nuo vaikų :0

Ką vaikai pasiekia Lietuvoje?

Ką vaikai pasiekia kitose vakarų valstybėse?

Lietratūra

1. <https://www.emokykla.lt/upload/EMOKYKLA/BP/2022-03-10/tarpiniai/Rekomendacijos%20spec%20%20poreikiai/Intelektas.pdf>
2. <https://www.eduvilnius.lt/naujiena/apie-intelektu-sutrikima-turinciu-vaiku-ugdyma-itraukiuoju-budu/>
3. <https://asociacija.lietausvaikai.lt/zurnalas/11-numericis/autizmas-ir-intelektas>
4. https://www.pertvarka.lt/wp-content/uploads/2016/09/SUTRIKES_intelektas_A4_lankst_final.pdf
5. https://vilkijosdaigelis.lt/images/dokumentai/t%C4%97vams/Kaip_padeti_vai_kui_turinciam_autizmo_sutrikimu.pdf